

“Καρδιά στην οποία δεν υπάρχει Θεός είναι σαν την πέτρα· δεν αισθάνεται τίποτε όπως πρέπει, ούτε όσο πρέπει”

/ [Γνώμες](#)

Οι χριστιανοί ζουν «εν σοφία», εάν ζουν κατά το Ευαγγέλιο του Κυρίου Ιησού Χριστού, ο Οποίος είναι «η σοφία του Θεού» (Α' Κορ. 1. 24,30). Έξω απ' Αυτόν υπάρχει «η των αφρόνων ανθρώπων αγνωσία» (Α' Πέτρ. 2. 15). Οτιδήποτε δεν είναι από το Χριστό, ο Οποίος είναι η μόνη και αληθινή και αιώνια σοφία, πράγματι είναι και μωρία και ανοησία. Και οι άνθρωποι γίνονται ανόητοι και παράφρονες από την αμαρτία και τα πάθη. Στην ουσία της η αμαρτία είναι η κύρια παραφροσύνη της ανθρώπινης ψυχής. Η φιλαμαρτησία είναι πάντοτε παραφροσύνη της ψυχής εμπρός στο Θεό. Μόνο η αγάπη για το Χριστό γεμίζει την ανθρώπινη ψυχή με την ένθεη σοφία.

Μόνο όταν ζουν «εν σοφία» οι άνθρωποι επωφελούνται το χρόνο της ζωής τους που τους δόθηκε από το Θεό, «τον καιρόν εξαγοραζόμενοι». Με την αμαρτία και τα πάθη σκορπίζουμε το θεόσδοτο χρόνο, τον παραδίνουμε στο θάνατο και στην παραφροσύνη του κακού. Ο χρόνος της ζωής μας μάς έχει δοθεί για να κερδίσουμε την αθανασία και την αιώνια ζωή. Αλλά μόνο ζώντας «εν σοφία», δηλαδή με το Χριστό, «εξαγοράζομεν» το χρόνο μας, που έχει και αυτός δημιουργηθεί από το Θεό Λόγο και για χάρη του Θεού Λόγου (πρβλ. Ιω. 1. 3. Κολ. 1. 16). Η λογικότητα

του χρόνου συνίσταται στο να υπηρετεί το Θεό Λόγο, τον Κύριο Ιησού Χριστό, να οδηγεί και να παραδίνει σ' Αυτόν καθετί που έχει και φέρνει μέσα του. Ο χρόνος μάς έχει δοθεί, για να τον μεταβάλλουμε σε αιωνιότητα ζώντας «εν σοφία», δηλαδή εν Χριστώ και διά του Χριστού. Με τη λογικότητά του ο χρόνος εισήλθε στο θεανθρώπινο σώμα του Χριστού, στην Εκκλησία, και εκεί βρήκε την αιώνια καταξίωσή του και τη θεία του πραγμάτωση. Διαμέσου των αγίων μυστηρίων και των αγίων αρετών στο χώρο της Εκκλησίας ο χρόνος μεταβάλλεται σε αιωνιότητα. Διότι η Εκκλησία είναι το θαυματουργό θείο εργαστήριο στο οποίο το χρονικό μεταβάλλεται σε αιώνιο, το θνητό σε αθάνατο και το πεπερασμένο σε άφθαρτο.

Στην ενότητα της πίστεως και της επιγνώσεως του Χριστού ερχόμαστε μόνο με την «κοινωνία συν πάσι τοις αγίοις», μόνο με την καθολική ζωή «συν πάσι τοις αγίοις», με την υπέρτατη χειραγωγή των αγίων Αποστόλων, Προφητών, Ευαγγελιστών, Πατέρων, Ποιμένων και Διδασκάλων. Και αυτούς τους οδηγεί και τους χειραγωγεί το Πανάγιο Πνεύμα, από την Πεντηκοστή και πέρα διαμέσου των αιώνων μέχρι τη Δευτέρα Παρουσία. Εν τω Αγίω Πνεύματι και από Αυτό υπάρχει και η ενότητα της πίστεως και η επίγνωση «του Υιού του Θεού», του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού. Κάθε ειλικρινής και αληθινή πίστη στο Χριστό και επίγνωση του Χριστού δίνεται από το Πνεύμα της Αληθείας, το Οποίο μας οδηγεί εις «πάσαν την αλήθειαν» τη μόνη και μοναδική (Πρβλ. Ιω. 16, 13' 15, 26' 14, 26). Το Άγιο Πνεύμα ενώνει την αίσθησή μας με την καθολική καρδιά της Εκκλησίας και την επίγνωσή μας του Χριστού με την καθολική επίγνωση που έχει η Εκκλησία για το Χριστό. Το σώμα της Εκκλησίας είναι ένα και έχει «μίαν καρδίαν» (Πράξ. 4, 32). Σ' αυτή τη μία καθολική καρδιά της Εκκλησίας —τη μία καθολική ψυχή της Εκκλησίας — εισερχόμαστε και ενωνόμαστε με τους Αγίους με την ενέργεια της χάρης του Αγίου Πνεύματος, και μάλιστα ταπεινώνοντας το νου μας εμπρός στον άγιο καθολικό νου της Εκκλησίας, το πνεύμα μας εμπρός στο Άγιο Πνεύμα της Εκκλησίας. Και έτσι αποκτούμε μέσα μας την άφθαρτη αίσθηση και επίγνωση, ότι είμαστε κοντά σε όλους τους αγίους Αποστόλους, Προφήτες και Δικαίους, ότι έχουμε μία και την ίδια πίστη «εν Χριστώ Ιησού». Την ίδια πίστη και την ίδια επίγνωση εν Κυρίω.

Η χριστιανική ζωή, η ζωή εν Χριστώ, στην Εκκλησία Του, είναι καινή ζωή και καινός τρόπος ζωής: όλος ο άνθρωπος ζει διά του Θεού και εν τω Θεώ. Πράγματι, αυτή είναι αιώνια ανθρώπινη ζωή, ζωή θεία, τέλεια, που έχει αναρίθμητες βαθμίδες. Εδώ ο άνθρωπος γνωρίζει το Θεό και την αλήθεια του Θεού και ζει εν αυτή και γι' αυτήν. Εδώ ο άνθρωπος γνωρίζει τον εαυτό του και πολιτεύεται ως ύπαρξη θεοειδής, αθάνατη και αιώνια. Σε αντίθεση βρίσκεται η άθεη ζωή, η ζωή έξω από το Χριστό και το χριστιανισμό. Όλη ρέει «εν ματαιότητι του νοός» του

ανθρώπινου. Όσοι δεν γνωρίζουν το Θεό, αναζητούν τη ζωή και όλες τις δυνάμεις της από το δικό τους και με το δικό τους νου τον ανθρώπινο. Αλλά ο ανθρώπινος νους δεν περιέχει «εν εαυτώ» ούτε την πανγνωσία ούτε την υπε-δύναμη, για να μπορέσει να εφοδιάσει τον άνθρωπο με αυτές τις αλήθειες και με αυτές τις δυνάμεις, που του είναι απαραίτητες για μια γνήσια ζωή «εν δικαιοσύνη και αληθεία και αγαθότητι»· και πολύ λιγότερο για μια αθάνατη και αιώνια ζωή. Ο ανθρώπινος νους περιέχει μέσα του λογισμούς, νοήματα, ιδέες. Αλλά αυτά είναι σκιές και φαντάσματα, ώσπου να πληρωθούν με το Θεό και τη θεία Αλήθεια.

Μακριά από τη ζωή με τον Θεό παντού είναι θάνατος, λήθαργος, θνητότητα, σκοτάδι. Γι' αυτό υπάρχει και η αδράνεια της διάνοιας για κάθε υγιή δράση. Η διάνοια χωρίς τον Θεό ψυχορραγεί, θανατώνεται και πεθαίνει. Και έρχεται η «πώρωσις της καρδιάς» στους άθεους. Καρδιά στην οποία δεν υπάρχει Θεός είναι σαν την πέτρα· δεν αισθάνεται τίποτε όπως πρέπει, ούτε όσο πρέπει. Όλη η αίσθηση του ανθρώπου έχει στεγνώσει ολοκληρωτικά, είναι ρηχή, μυωπική, φοβισμένη και ανάπηρη. Και στην «εσκοτισμένην» διάνοια των αθέων όλες οι σκέψεις στεγνώνουν και απομένουν χωρίς ζωή και ψυχή και δύναμη. Μόνο με την εν Θεώ πολιτεία «ζωούται» η καρδιά με την αληθινή ζωή και γίνεται θείο εργαστήριο, το οποίο αδιάκοπα παράγει αθάνατα αισθήματα, άγια, καθαρά, και αισθάνεται και διαισθάνεται την αλήθεια του Θεού και για τους ανθρώπους και για τα πράγματα.

(Αγίου Ιουστίνου Πόποβιτς, Οδός Θεογνωσίας, εκδ. Γρηγόρη, Αθήνα 1985, σσ. 308-310, 291, 292, 297)